

PREŠERNOV DAN

URŠKA MAKOVEC

8. februarja Slovenija obeležuje državni praznik - Prešernov dan, ko se spominjamo obletnice smrti našega največjega pesnika. To je priložnost, da obnovimo poznavanje njegovega dela, prispevka k razvoju slovenskega jezika in narodne zavesti, je pa to tudi dan, ko razmišljamo o kulturi in kulturnosti na splošno. O tem, kaj za nas kultura je in kaj nam pomeni. Vsako leto znova se mi zdi, da Slovenija ta praznik resnično potrebuje. Je namreč verjetno edini dan v letu, ko se iz kakšnih ust sliši, da je kultura srčika narodne zavesti in temelj narodnega obstoja. Ostale dni poslušamo le o gospodarstvu, finančah in športu.

Na predvečer Prešernovega dne država pripravi proslavo na čast kulturi in na njej podeli Prešernove nagrade za posebne dosežke v slovenski kulturi. V vsaj poplavi bednosti in nekulture je prav presenetljivo, da se vsako leto med nagrajenci vendarle najde vsaj nekaj takih, ki si ime kulturnik resnično zaslužijo in slovenski razmislek o kulturi usmerjajo na prave tire. Izmed lanskih in letošnjih nagrajencev nam v spominu vsekakor ostajajo akademik Zorko Simčič, pevec Bernarda in Marko Fink, skladatelj Pavle Merku, jezuit p. Vladimir Kos, režiser Jože Možina, ...

Ob teh imenih je nekaj zelo očitno. Tisti, ki znajo besedam dati pravo vrednost in jih postaviti na pravo mesto, tisti, ki s svojo umetnostjo resnično bogatijo, prihajajo iz zamejstva ali izseljenstva. Le redke izjeme iz Slovenije lahko svoje prepričanje utemeljujejo tako trdno kot tisti, ki so rasli in se razvijali v svobodnem okolju. Hvala Bogu, jih je slovenska država počasi le priznava in jih za njihovo veliko delo tudi nagrajuje.

Naša slovenska skupnost v Argentini temu dnevu ne posveča večje, vsaj ne javne pozornosti. Prvi razlog je verjetno v tem, da njegovi začetki segajo v leta pod komunistično oblastjo, drugi pa je čisto praktičen - smo v času počitnic. Glede na to, na kakšni kulturni ravni so na splošno prireditve v slovenski skupnosti, ta praznik še zdaleč ni tako potreben kot v Sloveniji. Pa vendar ne bi škodilo, če bi tudi skupnost vsaj enkrat na leto zavestno utrdila svoje kulturne temelje, saj je močno izpostavljena vplivom tujega okolja in asimilaciji. Zlasti ker se očitno zmanjšuje zavest o tem, kaj vse so skupnost kot celota in vsak njen član prejeli ravno iz zakladnice slovenske kulture, bi to lahko bila priložnost, da se tega ponovno zavemo. Prav Prešeren je bil tisti, ki je slovenski jezik in s tem kulturo v devetnajstem stoletju dvignil na tako raven, da se je lahko kosal z drugimi evropskimi jeziki. Izkoristimo njegova dela, da raven narodne zavesti dvignejo tudi danes med nami.

In ne, zato ni potrebno, da organiziramo velike proslave po domovih ali v Slovenski hiši. Dovolj bi bilo, da bi vsaj na ta dan vsak zase prebrali kakšen delček slovenske literature, se zbrali v družinskem ali prijateljskem krogu in zrecitali eno ali dve Prešernovi, Balantičevi, Papeževi, ... ali kakšno Slomškovo pridigo.

A kultura seveda ni le literarna, likovna ali glasbena umetnost, kultura v širšem pomenu je način življenja - naša izobrazba, zanimanja, delo, odnosi z drugimi, razvedrilo. Vsega tega ne moremo spraviti v en dan, ampak je naša vsakodnevna stvarnost. Ne moremo torej biti kulturni le na Prešernov dan, temveč moramo vsak dan vse svoje ravnanje usmerjati tako, da bo kulturno - da nas bo vodilo k Lepoti in Resnici.

PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD

Pričevanje o Resnici

Na tem mestu smo že poročali o dveh ključnih dogodkih v zvezi z letošnjim izborom Prešernovih nagrajencev. Najprej je decembra nepričakovano umrl dr. Jože Trontelj, eden najbolj uglednih Slovencev našega časa, ki je imel kot predsednik upravnega odbora za Prešernove nagrade velike zasluge, da je ostajal nivo na visoki ravni, da so bili vsaj povečini izbrani tisti, ki jih upravičeno imenujemo umetniki. Pravo razburjenje pa je upravni odbor povzročil s tem, da je med nagrajence uvrstil tudi režiserja Jožeta Možina z njegovim dokumentarcem Pedro Opeka - dober prijatelj. Člani upravnega odbora so ga namreč soglasno izbrali za nagrajenca Prešernovega sklada, čeprav jim ga strokovna komisija ni predlagala. Potrebna so bila tri pravna mnenja (tudi levo usmerjenih) pravnikov, da je bilo dokazano, da je odbor vendarle ravnal povsem v skladu z določili. Tako sta letošnji izbor in podelitev potekala ne v iskanju kakovosti, ampak v prepiru o postopkovnih pravilih, čeprav - vsi vemo - v ozadju vendarle tičita močni sporočili, ki ju mnogi ne morejo vzdržati. Na eni strani Opeka s svojo malgaško zgodbo, ki nagovarja ves svet k skromnosti, vzajemnosti, zaupanju v Boga in veselju do življenja, hkrati pa je močan opomin tistim, ki so deset tisoče v Sloveniji pobili ali jih pregnali v izgnanstvo. Na drugi strani pa Možina, ki prav o slednjem v več svojih doku-

mentarjih spregovori neposredno - iz njegovih filmov govorijo žrtve revolucionarnega nasilja, govorijo žive priče, prek katerih resnica neusmiljeno prihaja na plano, čeprav jo skuša večina zadržati nekje v podzemlju. To je se pokazalo tudi pri podelitvi letošnjih Prešernovih nagrad. Čeprav skoraj ni bilo besede o bistvu sporočila, ki nam ga posreduje Možina, je bil vendarle povsod prisoten duh, ki ga izpričuje s svojim delom, duh resnice o človeku, o slovenski (zgodovinski) stvarnosti, duh Resnice. Za vse to mu moramo biti hvaležni in ga vsaj z molitvijo podpirati pri njegovem velikem poslanstvu, saj je neprestano deležen velikih pritiskov.

Izmed nagrajencev pa je treba omeniti vsaj še dva, ki sta nedvomno kulturnika v pravem pomenu besede. Jezuit dr. Vladimir Kos, eden izmed letošnjih šestih dobitnikov nagrade Prešernovega sklada, je zunaj meja Slovenije bistveno bolj poznan kot v domovini, a tudi slednja mu v zadnjem času le priznava njegovo veličino. V zadnjih dvajsetih letih so bile njegove pesniške zbirke (ki jih je prej povečini izdala SKA v Buenos Airesu) izdane tudi v Sloveniji, leta 2004 pa je prejel Zlati red za zasluge Republike Slovenije. S podelitvijo nagrade njemu, Slovenija posredno daje priznanje tudi politični emigraciji, verski literaturi, slovenskim misijonarjem.

S svojo človečnostjo je letos nago-

voril tudi prejemnik Prešernove nagrade za življenjsko delo tržaški skladatelj Pavle Merku. Njegove stvaritve so v slovensko glasbo vnesle svežino, tradicionalne prvine, pomešane s harmonsko modernostjo, hkrati pa preprostost in veselje. Verjetno so njegovo osebnost najbolj zgovorno opisale prav besede, ki jih je izrekel ob podelitvi: »V prvih 78 letih svojega življenja sem svojo skrb za družino in vzgojo otrok in svoje veselje do dela - delo je predstavljalo mojo najlepšo zabavo v celem življenju ... Delal sem vsak dan tudi ponoči, ker samo ponoči sem imel čas za to. Delal sem vsako noč do enih ali do dveh. Zato sem bil srečen. 4. junija 2004 sem končal zadnjo skladbo, Otroško pesem, na čudovito besedilo devetletne deklice in naslednje jutro sem se zbudil in sem čutil, da z mojimi možgani nekaj ni več v redu. Zbolel sem, deset let se samo zdravim in to je deset let trpljenja, fizičnega, ampak tudi ne smem delati, ne smem brati, ne smem pisati, smem se samo spominjati, kako sem bil nekoč srečen. Zadnji mesec sem spet garal, ker štiri tedne že odgovarjam časnikarjem, odgovarjam ljudem, se dam slikati, sem prav utrujen od tega, ampak presrečen, ker s tako nagrado, ki mi je nihče ni bil dolžen dati ... presenetljiva ..., se čutim spet srečnega, magari samo za en dan, kakor danes med vami, in bom umrl bolj vesel. Hvala!«

Bo kdaj konec afere Patria

Finsko okrožno sodišče v Hemenlini je oprostilo vseh pet nekdanjih visokih uslužbencev Patrie, obtoženih podkupovanja pri prodaji oklepnikov za Slovensko vojsko leta 2006. V prvih odzivih so tudi v Sloveniji narasla pričakovanja oprostilne sodbe.

Na zatožni klopi je bilo pet nekdanjih uslužbencev finske orožarske družbe z nekdanjim generalnim direktorjem Jormo Wiitakorpijem na čelu. Obtoženi so bili, da so pred leti preko posrednikov obljubili oziroma dali podkupnino za nakup 135 oklepnikov za Slovenijo. Sodišče je ugotovilo, da tožilstvu ni uspelo dokazati obtožb podkupovanja, državi pa je naložilo plačilo sodnih stroškov. Patria je v izjavi za javnost zapisala, da je bila odločitev okrožnega sodišča pričakovana, tako s pravnega vidika kot z vidika dokazov.

Kot je znano, je afera o sporni prodaji osemkolesnikov že dočakala prvostopenjske obsodbe v Sloveniji in Avstriji, sodba na Finskem pa je nasprotna obsodbama pri nas in pri severnih sosedih. V Avstriji je bil na enoletno zaporno kazen obsojen posrednik Patrie Hans Wolfgang Riedl, v Sloveniji pa tedanji slovenski premier Janez Janša, prvi mož Patrijinega

zastopnika v Sloveniji, podjetja Rotis, Ivan Črnkovič, in brigadir Tone Krkovič. Obsojeni krivdo zavračajo in so se na sodbo tudi pritožili. Sodba tako še ni pravomočna.

Janša je v prvem odzivu na sojenje na Finskem na tviterju slikovito zapisal: »Doseg Murgel je prekratek za finska sodišča«. Njegov zagovornik Franci Matoz je ocenil, da je finsko sodišče odločilo neodvisno in ugotovilo, da niti podkupnina niti obljuba nikoli nista bili dani. Po njegovem bo sodba na Finskem zagotovo vplivala tudi na postopek pri nas.

Slovensko tožilstvo vsebinsko finskega postopka ne komentira, pravi pa, da to ne vpliva na postopek v Sloveniji. Nekdanji ustavni sodnik Tone Jerovšek po poročanju STA meni, da gre oprostilna sodba zoper predstavnike Patrie na Finskem v prid nepravomočno obsojenim v Sloveniji. Jerovšek je prepričan, da lahko sodba na Finskem pomembno vpliva na proces v Sloveniji, saj se slovensko tožilstvo v obtožbah nenehno sklicuje na finske dokaze.

Afera Patria se v slovenski javnosti pojavlja vedno, kadar se pred volitvami hoče oškodovati Janeza Janša in njegovo stranko. Bo te zadeve konec v dognem času?

Srebrni Peter in dve bronasti deklici

Slovenija je dobila olimpijskega junaka. Peter Prevec si je na manjši napravi v Sočiju

mož - zdaj pa je vnovič eksplodiral na največji tekmi v karieri.

Dva odlična skoka

okoli vratu nadel srebrno medaljo. Čeprav je star šele 21 let, se je že zdaj zapisal med legende.

Peter je tako tudi na olimpijskih igrah v Sočiju dokazal, da je športnik, ki se ne ustraši velikih tekem. Zablestel je že lani na svetovnem prvenstvu v Predazzu, kjer je bil na obeh posamičnih tekmah bronast in srebrn. Mojstrstvo je kazal že med sezono, v kateri je med drugim prišel do premierne zmage v svetovnem pokalu - trenutno je drugi

v pravem trenutku sta ga ponesla med dobitnike odličij. Stopil je na drugo mesto in si prislužil srebrno medaljo ter z novim vrhunskim rezultatom razveselil domačo Dolenjo vas kakor tudi vso Slovenijo.

Ta torek pa je v šprintu v prosti tehniki Vesna Fabjan osvojila bronasto kolajno. Naslednja je bila na vrsti biatlonka Teja Gregorin in tako kot Fabjanova z bronom dvignila na noge celotno Slovenijo.

Ministrice v Budimpešti

Tina Komel, ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu, se je v okviru dvodnevne delovne obiske na Madžarskem, ločeno srečala s predstavniki slovenske

skupnosti na Madžarskem in z madžarskim ministrom za človeške vire Zoltanom Balogom. Skupaj s predstavniki slovenske skupnosti je imela delovno srečanje z name-

stnikom državnega sekretarja za narodnosti in odnose s civilno družbo na Ministrstvu za človeške vire Madžarske dr. Csabo Latorcai.

Ob odprtih vprašanjih kot je npr. financiranje delovanja slovenske skupnosti, študij slovenskega jezika na Univerzitetnem centru v Sombotelu, so sogovorniki pozdravili tudi pozitivne premike in trende, ki se nanašajo na položaj slovenske manjšine na Madžarskem: zagotovitev zadostnih sredstev za nemoteno delovanje Državne slovenske samouprave v prihodnje, skorajšnjo rešitev problematike obstoja slovenske samouprave v Andovcih in zagotovitev narodnostnih štipendij za pripadnike slovenske skupnosti.

Ministrice se je v okviru obiske udeležila tudi koncerta na Glasbeni akademiji v Budimpešti, katerega častna pokroviteljica sta bila madžarski in poljski predsednik vlade.

VTISI IZ SLOVENIJE

Vreme: spremenljivo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Tempo loco pravijo v mojem starem kraju. Če k temu dodamo še ugotovitev 75-letnega gospoda, ki v svojem življenju česa takega še ni bil doživel, potem bo kar res, da se vreme stalno spreminja.

Kljub vsem napovedim o otoplitvi te naše Zemlje, smo v Sloveniji v prvih dneh februarja doživeli pravo ledeno dobo. Ne vsi, nekateri so se je do neke mere rešili. Tudi med tistimi, ki so jo doživeli, so razlike: enih se je dotaknila z božajočo roko, druge je mahnila s pestjo.

Če kaj takega ni doživel gospod pri 75 letih, kaj naj zapišemo mi, ki smo šele enajst let v očetnjavi? Verjetno nekaj prav takega: da je skoraj neverjetno, kako je vse obilil led. Na vrtu in bližnjih drevesih je bilo videti, kako je vsako majhno, tenko vejico, obilil dež, ki se je polagoma spremenjal v led in okoli te vejice oblikoval debelo kapsulo. Vsa ta dodatna teža je veje nagnila globoko k tlu. Ko sem eno skušal otresti, je ta oklep prav dobro držal, da nisem uspel v svoji nameri.

Po ledeni li dež je tudi na avtomobilskih steklih naredil svoje: trda - ne prav debela - plast se je z vso silo oprijela stekla, da ne strgalo ne spreji proti zaledenitvi

stekel nista hitro pomagala; le s toplo vodo se je led vdal.

Pregled fotografskih posnetkov je odkril marsikatero estetsko obliko, naslednje dni pa manj estetsko poškodbo vej, debel, dreves. Gozdovi so utrpeli škodo, ki se bo več let poznala, sadovnjaki pa ... ni kaj reči; posekati in na novo nasaditi.

Manj idilčne so bile novice o škodi, ki jih je žled pustil na daljnovodih: železni ali betonski stolpi so zverženi pocepali in pustili mnogo stanovanj, šol in drugih javnih poslopj ter delavnic brez električnega toka. Tudi naša vas je bila dan in pol brez elektrike, da smo bili že vsi iz sebe. Kaj pa tisti, ki je še po dolgem tednu niso dobili? Brez luči, ogrevanja, tople vode, interneta, televizije, ponekod še brez mobilnih telefončkov, so se počutili ne samo kot v ledeni, ampak tudi kot v kameni dobi. Kdor je imel možnost, se je preselil k starim staršem, sorodnikom, kjer je imel možnost za tuširanje in še kaj. Tudi razledenela zaloga v zmrzovalnih skrinjah je romala k njim in prijateljem, da se ne bi brez koristi pokvarila.

Kamor elektrika ni mogla po žicah, so jo ustvarili z agregati (*grupos eléctricos*). Ker jih ni zadosti - kljub pomoči iz sosednjih in drugih evropskih držav - jih predstavljajo, da se pomanjkanje porazdeli med več uporabniki. Z agregati pa kroži tudi priporočilo, naj bodo zmerni v porabi, ker - razumljivo - ko pride tok, vsak hoče hitro porabiti tako nujno energijo, da povzročijo kolaps in pridejo *izpod dežja pod kap*.

Torej zima ni samo mraz, sneg, drsenje na cestah, ampak tudi žled in posledično lomljenje dreves. Pa če hujšega ne bo, še umreti ne bo treba, so včasih pravili.

GB

Pot iz ledu

V preteklih dneh, po tem, ko je Slovenijo obdal leden oklep, se odprava posledic ujme nadaljuje. Zaradi nekoliko višjih temperatur in jugozahodnika so delavci na terenu lahko nadaljevali s podiranjem dreves, a številne ceste so zaradi podrtega drevja in električne napeljave še vedno zaprte. Prav tako še vedno obstaja nevarnost padanja ledu in snega z vseh objektov nad cestami in z neočiščenih vozil. Še ob koncu preteklega tedna je bilo brez elektrike več 10.000 ljudi, največ na območju Elektra Ljubljana. Tokratnemu žledolomu se je izognilo le Prekmurje ter del Štajerske in Dolenjske.

O višini škode je še prezgodaj govoriti, največ pa je je na infrastrukturi in v gozdovih. Vsaj 27 milijonov evrov škode naj bi bilo elektrovodih, 900 milijonov na področju državnih cest. »Na področju distri-

bucije je trenutno ocenjena škoda v rangi 27 milijonov evrov, situacija pa se spreminja in strošek bo najbrž še narasel,« je povedal minister Samo Omrzel.

Po prvih ocenah je poškodovana več kot štiri milijone kubičnih metrov gozda, a ta ocena je zelo približna, saj je hoja po gozdu smrtno nevarna in tudi gozdarji ne smejo iti globlje v gozd. Zaprtih je kar 93 odstotkov gozdnih cest. Slovenija bo zaprosila za ugodna posojila mednarodnih finančnih institucij.

Vlada je v četrtek Civilni zaščiti sklenila nameniti 317 tisoč evrov prve intervencijske pomoči. Od tega bo 150 tisoč evrov namenjenih za nakup 40 agregatov, okoli 106.000 evrov za intervencijsko popravilo radijskega sistema ZARE, ostalo pa za 50.000 protipoplavnih vreč in 13 novih mobilnih repetitorjev.

Ljudem je v težavah pomagalo več kot 21 tisoč gasilcev, kar je spet pokazalo, da so nepogrešljivi. Poleg njih več kot 500 pripadnikov SV, 350 pripadnikov Civilne zaščite, več kot 1000 aktivistov Rdečega križa in Slovenske Karitas ter drugih organizacij in okoli 2000 predstavnikov gospodarskih družb, komunalnih in elektroenergetskih podjetij. Vsem solidarnim delavcem se je zahvalil predsednik države Borut Pahor. Še vedno je v Sloveniji 185 tujih reševalcev - največ iz Avstrije, Nemčije, Poljske in Češke, ki skrbijo predvsem za upravljanje z generatorji.

V intervencijah je bilo poškodovanih pet gasilcev in dva pripadnika SV-ja, in sicer je šlo za dva zloma noge in odrgnine. Žal je odpravljanje posledic zmrzali na omrežju Elektra Maribor zahtevalo tudi smrtno žrtev. Na Tinju na Pohorju je v sredo umrl 20-letni pogodbeni delavec.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

Trije tedni so dolga doba, da bi jo lahko podrobno opisali v kratkih vrsticah. Zato naj navedemo le glavne odmeve dogajanja, ki se zanimivo zapleta.

Preveč zeleno obzorje.

Eden glavnih dejavnikov argentinskega gospodarstva je gotovo ameriški dolar. Ker ne podjetniki, ne politiki, ne preprosti ljudje ne zaupajo domači valuti, se vse nanaša na dolar. Kar je bil še pred kratkim eden temeljev gospodarskega »modela«, bogat devizni sklad (kakih 64 tisoč milijonov dolarjev, rekord v argentinski zgodovini), je postopoma usihal in padel na današnjih 28 tisoč milijonov. Vzroki padca niso nobena skrivnost. Temelj modela je bila potrošnja. Plače so imele moč. Vlada pa se je kaj maloanimala za domačo industrijo in dovoljevala splošen uvoz. Še manj pa jo je skrbela energetska politika. Uvoz goriva (nafta, plin) je začel počasi a rastoče odjedati dolarje, naložene v centralni banki. Odstranili so »neposlušne« predse-dnike, spremenili pravila. Istočasno pa je tiskanje vedno manj vrednih domačih pesov izpodkopavalo gospodarsko stabilnost. Ljudje, ki so videli propadanje domače valute, so se zatekli k zelenim bankovcem, da so zagotovili vrednost prihrankov. Ko je padec deviznega sklada pritisnil na alarmne zvonice, je vladna ekipa prepovedala prost nakup deviz in pritisnila zavore na uvoz. Ob kladi (cepo) je nastal »vzporedni« (sivi, ali po argentinsko »plavici«) dolar, ki je poletel v višave in povzročal še hujše težave. Nerealna cena uradnega dolarja je zapletla izvoz, vladni ukrepi zavirali uvoz. Gospa predsednica pa je slovesno (in jezno) izjavila, da kdor pričakuje devalvacije, naj počaka na kakšno prihodnjo vlado. A znova je bila stvarnost močnejša kot bajka. Že zadnje mesece lanskega leta je gospodarsko ministrstvo, najprej po kapljicah, potem orajčeno, dvigalo ceno uradnega dolarja, dokler ni januarja dodatno devalviralo kar za 23%. A red je pravzaprav naredil predsednik Centralne banke (Fábrega), edini priznani in izkušeni strokovnjak v vladni ekipi. Bankam je omejil na 30% devizne aktive, s čimer je preplaval trg z dolarskimi boni in delnicami, zbil ceno vzporednega dolarja in do nadaljnega ohladil devizni trg.

Preveč vroča inflacija.

A to ni mir, je le premirje do jeseni, v najboljšem primeru do pomladi.

Vzporedni ukrepi, ki bi jih moralo ministrstvo odrediti, da zagotovi vsaj delno stabilnost, še čakajo in je malo verjetno, da bi jih sploh kdaj uvedli. Posledica devalvacije in drugih dejavnikov - tiskanje denarja, razne podpore, zapravljanje, neresno (nepošteno?) upravljanje ... - je ojačena inflacija. Mnoge storitve so se bistveno podražile. Cene prehrane (razen »varovanih« cen 194 izdelkov) so poskočile do 50%, cene mesa, zdravil in sploh industrijskih artiklov nimajo stropa. Vlada pričakuje, da bo to le januarski sunek (se podaljšuje v februarju), potem naj bi zavladala stabilnost. A medtem je tudi dovolila podražitev 6% bencina in drugih goriv, kar avtomatično povzroča nov inflacijski sunek. Napor, da bi stabilizirali ekonomijo pa je tesno povezan s pogajanjem o povišicah plač, ki se je začel z januarjem. Prvotno je vlada upala, da bo lahko povišice obdržala pod 20%. Deroča voda devalvacije ter inflacije je to številko že odnesla. Antonio Caló, ki je glavni tajnik provladne CGT, je pred kratkim izjavil, da ljudem plače ne zadostujejo, da bi se vredno prehranili. V naslednjem vročem nagovoru ga je predsednica grobo napadla. Vlada sedaj skuša povišice omejiti do 25%. A sindikati nočejo slišati o nobeni številki pod 30%. V tej višini računajo podražitve cen. Učiteljski sindikat je celo zahteval začetno minimalno plačo 5.500 pesov, kar predstavlja povišico 61%. Da je mera težav polna, so province ostale brez denarja, zvezna vlada pa ga tudi nima več, da bi jim pomagala. Mnoge so se zelo zadolžile, sicer v pesih, a navezanih na uradni dolar. Guvernerji predlagajo največ 25%. Visoke povišice plač policiji, po zadnjih policijskih stvkih, pa so nevarni precedens za ostale javne uslužbenice.

Preveč preseljevanja.

V teh okoliščinah pa je komaj opazna a ne manj realna izguba politične moči s strani gospe predsednice. Vedno bolj se naslanja na mladince levičarske La Cámpora (aféra Tinelli in Nogomet za vse je le en primer), peronistična stranka pa se vedno bolj oddaljuje. Guvernerji so sicer tiho (potrebujejo denarja), a župani se selijo k skupini, ki jo vodi zmagoviti Massa. Zadnji v tej procesiji je bil župan mesta Merlo Raúl Othacehé. Po drugi strani pa v vladi z nezaupanjem gledajo, kako nastopa predsednik stranke v provinci, župan občine La Matanza, Fernando Espinoza.

SAN MARTIN

Božični koncert

KAJ NAM PRINAŠA SVETI VEČER

Dnevi božičnega časa so se iztekli, poslovlili smo se od spokojnih jaslic in prelepah božičnih pesmi. Sprašujemo pa se, ali nas je letošnji božič obogatil, koliko nas je približal Bogu in ljudem, kaj nam je prinesel sveti večer. V iskanju odgovorov nam odmevajo božični napevi, ki

smo jim prislunili na božičnem koncertu, v nedeljo 22. decembra 2013.

Tik pred svetim večerom se je kapela zavoda Srca Jezusovega ob 19. uri spremenila v betlehemsko votlino. Vanjo so v velikem številu zbrano prihajali poslušalci, da bi ob glasbi globoko doživeli dotik božje milosti. Enkratno doživetje je bila že prva pesem, in sicer srednjeveška skladba *Convidando está la noche* (Juan García Zéspedes) v izvedbi Slovenskega pevskega zbora iz San Martina, solistov (Marjeta Žagar, Tone in Toni Podržaj, Daniel Delich, Jože in Sebi Skale) ter instrumentalne spremljave. Dotika Materine ljubezni smo bili deležni ob pesmih *Ave Maria* (Bach-Gounod) in *Siente* (Rosa Zaragoza), ki so ju noseči Mariji nežno zapele članice Vokalne skupine Muččas. In pa seveda še prisrčen prihod otrok, ki so nebeški Mamici poklonili pesmi *Virgen madre nuestra* in *La mamá de Dios* (S.Cafferata).

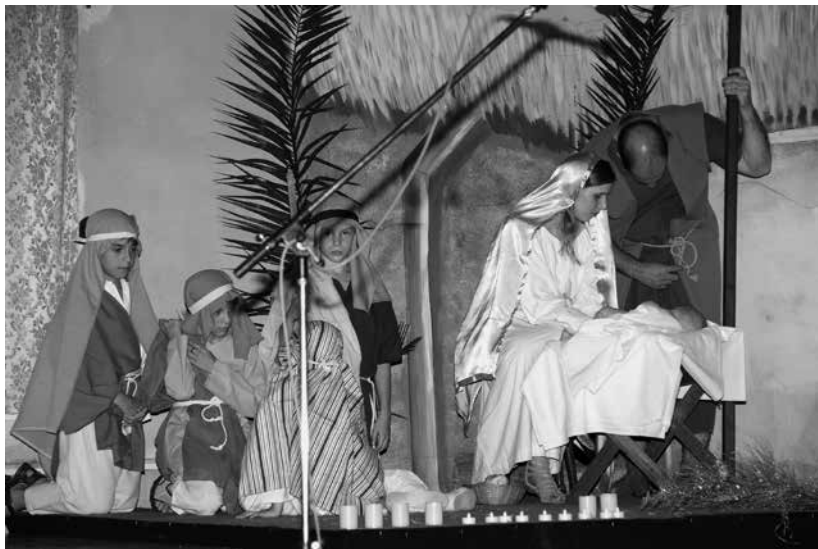
V nadaljevanju se je odvijala božična zgodba, ki so jo vse tri pevске skupine glasbeno nadgrajevale pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Mešani zbor je občuteno zapel *La peregrinación* (Ariel Ramírez - solo Daniel Delich), *La anunciación* (Ariel Ramírez / prir. Florencio Moreira), *Mary had a Baby* (črnska duhovna / prir. Robert Shaw - solo Marjeta Žagar), *Mir in radost* (G. F. Haendel / prir. Lowell Mason), *Huaino de navidad* (Tradicionalna iz Peruja / Sánchez Málaga - solo Sebi Skale), *Holly night* (Adolf Adam / prir. Anka Savelli Gaser - solo Tone Podržaj). Dekleta so svojo milino izlile v pesmi *Iz prosojne višave* (slovenska ljudska), *Božična uspavanka* (J. Brahms), *El niño Dios ha nacido* (arg. ljudska / prir. M. Aguilar). In spet ljubki otroški glasovi v pesmih *Din, don, dan* (tradicionalna božična), *Ena zvezda gori gre* (Franc Kimovec). V izvedbi vseh nastopajočih nas je nagovorila *Kaj nam prinaša sveti večer* (Franc Juvan - solo Kati, Vera in Tone Podržaj). Nato še *Noč božična* (H. Sattner - solo Julija, Kati, Sonja), *Canción del tamborillero* (tradicionalna božična), *Carol of the bells* (M. Leontovi). Za konec pa *Que canten los niños* (José Luis Perales) v zavesti, da moramo spremeniti svoje

človeško srce v srce Božjega otroka.

Pester je bil izbor pesmi, ki so jih otroci, mladi in odrasli podali precizno v harmoniji glasov. Publika pa je zaznala, da je glasba oddajala tudi čustva in se zato dotaknila src poslušalcev. Pevci in poslušalci so bili na isti duhovni valovni dolžini. Da je bil koncert več kot uspešen je v prvi vrsti zasluga zborovodkinje, naše drage Lučke. Predana glasbenemu izražanju svoj ustvarjalni zagon udejanja v vsakoletnem božičnem koncertu, ki ga skrbno in z ljubeznijo oblikuje.

A kaj bi sama, brez pevcev? Vestno hodijo na vaje člani Slovenskega zbora iz San Martina: SOPRANI: Ivanka Corn, Juli Kastelic, Marjeta Mavrič, Marija Petkovšek, Irena Petkovšek, Kati Podržaj, Kamila Santana, Marta Škulj, Silva Tašner, Marjeta Žagar; ALTI: Magdalena Belec, Dorita Brezavšček, Luciana Dimnik, Sofi Kastelic, Vera Podržaj, Maru Santana, Mirjanka Voršič; TENORJI: Daniel Delich, Lučka Smersu Santana, Jože Skale, Sebi Skale; BASI: Gabrijel Petkovšek, Tone Podržaj, Toni Podržaj, Niko Štumberger.

Veselo in navdušeno prepevajo dekleta Vokalne skupine Muččas: Marta Belec, Luciana in Sonia Dimnik, Juli in Sofi Kastelic, Sofi Hernández, Kati, Leli in Saši Podržaj, Kami in Maru Santana, Miriam Šenk. Redne vaje, za katere se včasih zaradi študija in dela težko zedi-

nijo, so obrodile vidne sadove.

Na vaje za božični koncert so radi hodili tudi otroci: Sofi in Ana Boltežar, Cati Di Leo Arko, Katja Filipič, Martina, Tadej in Maja Filipič, Florencia in Malena Guirao, Niko in Matija Leber, Luka Leskovec, Federiko in Ema Tašner, Lucija Vomberger.

In kaj bi zborovodkinja in pevci brez požrtvovalnih sodelavcev, zapisanih v gledališkem listu: vokalizacija: prof. Gabriela Bogo; spremljiva na orgle: prof. Anka Savelli Gaser; spremljiva: Georgina Cazzaniga (prečna flauta), Leandro Costantino (violina), Toni Podržaj (kitara in charango), Marjan Boltežar in Luka Škulj (tolkala); napovedovalca: Sonia in Marjan Boltežar; ŽIVE JASLICE: Amelia Belardi Černič, Andrea Boltežar, Matjaž, Jani in Joško Filipič, Viktorija Hernandez, Blaž in Matej Markež, Marko Medvešček, Agustín in Uma Skale, Danilo in Juana Volpedo, Sofi Vomberger; luči in scenski prostor: Janez Filipič in sodelavci; organizacija: Cecilija Močnik in Sonia Petkovšek; grafično oblikovanje: Mikaela Podržaj. Koncert je podprl Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Božični prazniki so minili. Jaslice bodo samevale kje na podstrešju in partiture božičnih pesmi nemo počivale v pevskih mapah. V nas pa bo vse leto živo božično sporočilo in pa darovi, ki nam jih je prinesel sveti večer. »Srečo, vero, mir, ki ga nismo našli nikjer, spet nam prinaša sveti

Slovenija v Parizu

Ob deseti obletnici vstopa v EU se je v Parizu predstavilo osem srednjeevropskih držav in njihovih kultur. Med njimi je bila tudi Slovenija, stojnico je pripravilo tamkajšnje društvo Slovencev.

Prireditev, ki je potekala 1. in 2. februarja 2014, v Espace des Blancs-Manteaux, 48 rue Vieille du temple, je pripravila Organizacija za prepoznavnost in promocijo evropskih umetnosti in kultur PACE.

Društvo Slovencev v Parizu je predstavilo Slovenijo

s kulturno, turistično in kulinarčno stojnico ter z degustacijo slovenskih vin. Nudili so pehtranovo in orehovo potico, kuhane štruklje, špehovko. Nepričakovano sta šipkov čaj in bučno olje prijetno presenetila mnoge obiskovalce s svojo aromo in njim nepoznanim okusom.

Slovenska stojnica je bil zelo obiskana in je doživela cenjene komentarje. Salon je po uradnih podatkih obiskalo v dveh dneh več kot 3000 Parižanov in turistov.

Presenetil je obisk pariških slovenskih potomcev »starejših korenin«, ki so izgubili vse stike z domovino svojih staršev ali starih staršev.

»Veliko zanimanje Parižanov za kulturne, turistične, zgodovinske, kulinarčne in druge posebnosti Slovenije je presehalo vsa naša pričakovanja,« so sporočili iz društva Slovencev v Parizu in nadaljujejo: »Opazili smo tudi kakšno solzo v očeh, pa vzklik v francoščini 'takšno pecivo' (potico) nam je spekla naša stara mama za božič ... ali 'moj oče je bil doma z neke vasi blizu Bleda' ... neka starejša gospa, ki je prišla slučajno mimo salona, je sedela v slovenskem bistroju par ur in razmišljala o svojih prednikih.«

Na slovenski stojnici je v soboto potekala okrogla miza o Sloveniji z dr. Pauline Fournier z inštituta za orientalne jezike, INALCO v Parizu. Potekale so tudi štiri plesne delavnice s slovensko-pariško koreografino Ečo Dvornik in njeno mlado francosko učenko Héléne Beilvaire. Predstavili sta variacije in odlomke koreografije »Alpe, Alpe«, kjer je v osredju vprašanje človeške pripadnosti in razklastnosti dvema kulturama.

Odkrili smo druge srednjeevropske kulture, se srečali z organizatorji in predstavniki ostalih sodelujočih držav, z nekaterimi partnerji salona in institucijami EU.

Slovenski uradni partnerji dogodka so bili: Društvo Slovencev v Parizu in Veleposlaništvo RS v Parizu; sodelovali so tudi MladiPariz (Slovinci na študiju, specializaciji ali na delu v Parizu) in Hiša slovenske poezije v Franciji. Vino sta podarila Kmetija Štekar (Konjsko Brdo) in Borut Blažič, Goriška Brda.

večer,« govori del besedila, ki smo mu lahko prislunili na čudovitem koncertu.

ALMANAH PETOŠOLCEV

Mladike slovenske lipe

Pod naslovom »Mladike slovenske lipe smo, ki je zacvetela na argentinskih tleh« nam almanah abiturientov Slovenskega srednješolskega tečaja Marka Bajuka na prvih 70. straneh prikaže osebo, ki si jo je vsak dijak izbral za zgled na življenjski poti. Pred sabo imajo pot, na katero gledajo z upanjem, veseljem, radovednostjo in ideali. Pred seboj imajo izbiro bodočega poklica – včasih celo z dvomi in zaskrbljenostjo. Letošnja RAST šteje 31 abiturientov. Ti so polni načrtov in pričakovanj. Bralci Almanaha bodo ob branju njihovih sestavkov zasledili, kaj je tem petošolcem drago, občudovanja vredno in zgled na poti življenja. Odkrili bodo, kako je Vsemogočni razporedil

mnogotere sposobnosti in raznolike želje.

Uvod v Almanah je napisala profesorica dr. Katica Cukjati pod naslovom »Želel bi hoditi po teh stopinjah«.

Po kazalu so dragocene misli, ki označujejo, kaj pomeni »biti mlad«.

Naši letošnji abiturienti živijo v časih in kraju, kjer ni pomanjkanja materialnih dobrin, ko so jim na stečaj odprta vrata v svet znanosti, umetnosti, kulture in tehnike. Občutijo pa vendar, da je pomanjkanje duhovnih vrednot in tistih čustev, ki so značilna za poštenega, pokončnega in odgovornega človeka. Petošolci se zavedajo, da so jim poleg katoliške vere predniki posredovali tudi spoštovanje do slovenske besede in ljubezen do

slovenske kulture.

Letošnji Almanah vsebuje opis življenja oseb, ki bi jih želeli posnemati na skrivnostni življenjski poti, ki jo imajo pred seboj – osebno in poklicno. V spomin so priklicali osebe, ki so jim za zgled, ki bi mu želeli z vztrajnostjo in navdušenjem slediti.

Kot zglede imamo v tem Almanahu barvito in zanimivo paletu oseb. Nekateri so si izbrali sorodnike iz najbližjega družinskega kroga: očeta, babice in stare očete, strica, botra. Koliko bogastva in lepih lastnosti se zrcali v teh navidezno preprostih osebah, ki pa so jim s svojim vsakodnevno delom, požrtvovalnostjo, vztrajnostjo, navdušenjem in idejami zrcalo, v katerem bi želeli v bodočnosti videti lastno podobo.

Mnogi fantje so si kot ideal izbrali športnike iz najrazličnejših panog. Hvale vredno, da jih cenijo ne samo zaradi športnih zmag, temveč kot osebo, ki ni zavezana sama vase, ampak ki pomaga bližnjim – najbolj potrebnim.

Spet drugi petošolci so si izbrali za zgled osebnosti, ki so iz ljubeznih do Boga in do bližnjega goreče širile in še širijo Božje kraljestvo na zemlji, na primer papeža Janeza Pavla II., misijonarja Petra Opeko, brata Marcelina Champagnata, Mater Terezijo iz Kalkute in celo mučenico sv. Edith Stein.

V današnjih časih politiki nimajo dobrega

slovesa, vendar je skrb za javno blaginjo – kar naj bi politika bila – skrb za bližnjega, domovino in človeštvo. Čut mladine za pravičnost in strpnost v človeški družbi sta bila pri nekaterih odločilna pri izbiri občudovanja vredne osebnosti. Marsikateri so si kot vzornika izbrali osebo, ki je žrtvovala vse, da bo ta svet boljši v vseh ozirih.

V zadnjem delu Almanaha na 20. neoštevilčenih straneh pa lahko sledimo, kot je že postalo zadnja leta tradicionalno, vsebinsko in fotografsko bogat dnevnik potovanja. Ta zadnji del je lektorirala Alenka Cukjati.

Ilustracije vsakega članka abiturientov RAST-i XLII primerno bogatijo besedila, ki jih beremo z zanimanjem, lahkoto in radovednostjo.

Estetsko oblikovanje Almanaha je stvaritev Erike Indihar.

Osebnostne fotografije in skupinske fotografije abiturientov na zadnjih platnicah so delo fotografa Marka Vombergarja.

Še prav posebno se moramo zahvaliti Jožetu Lenarčiču za vse nesebično sodelovanje pri končni verziji Almanaha in Karlu Grozniku za skrb in posredovanje s tiskarno Avella Servicios Gráficos. Za sodelovanje pri popravljanju prispevkov petošolcev moramo omeniti in se zahvaliti Lucijani Hribar in Metki Mizerit.

Almanah abiturientov RAST XVII nam vzbudi upanje, veselje in zadovoljstvo nad vsebino.

Želja profesorskega zbora, staršev in celotne skupnosti pa je, da bi nevihte, preizkušnje in težave v življenju naših abiturientov ne premagale njih iluzij, upanja in veselja, da bi na svoji poti razvili talente ter sledili zgledu, ki so si ga tako navdušeno izbrali!

K. C.

Brnik je srečal Abrahama

Mineva 50 let, odkar je bil na Aerodromu Ljubljana vzpostavljen redni letalski promet. Kljub dejstvu, da država za letališče išče novega lastnika, predsednik republike Borut Pahor verjame, da bo letališče še naprej ostalo na stečaj odprto slovensko okno v svet.

Prvo letalo je na Letališču Brnik, ki se danes imenuje *Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana*, pristalo 24. decembra 1963, redni promet pa je bil vzpostavljen 9. januarja 1964. V 50 letih se je na letališču zvrstilo več kot 935.000 letal, s katerimi je potovalo več kot 35 milijonov potnikov.

Na obletni slovesnosti je predsednik uprave Aerodroma Zmagor Skobir poudaril, da je letališče nepogrešljiv člen pri zagotavljanju mobilnosti, ki je pomemben vzvod gospodarskega razvoja. »Tudi danes, ko so gospodarske razmere še posebej zaostrene, beležimo ponovno rast prometa in odlične rezultate. Pa ni bilo vedno lepo, tudi težavna obdobja so bila, a iz kritičnih trenutkov smo zmogli in znali črpati izkušnje in modrost za prave odločitve,« je menil.

Da je letališče izrednega pomena za našo prihodnost, je dejal predsednik države Borut Pahor in dodal, »da si smemo, tudi zaradi prizadevnosti in profesionalnosti ljudi, ki ga upravljajo, obetati, da bo tako tudi v prihodnje, ne glede na lastniško spremembo, ki jo lahko pričakujemo.«

Po drugi strani pa je nekdanji prvi mož Aerodroma Vinko Može prepričan, da država letališča, sploh pa ne poslovno uspešnega, nikakor ne bi smela prodati. Može bi zgolj dopustil možnost strateškega partnerstva, ki bo prinesel finančna sredstva. Sicer pa je zdajšnji vodja Skobir nedavno povedal, da bi bila prodaja Aerodroma lahko končana že v začetku poletja, saj je zanimanja potencialnih vlagateljev veliko.

ENAKOPRAVNOST MED SPOLOMA

Slovenija boljša od sosedov

Vodilna država po enakopravnosti med moškimi in žensko je Nizozemska z indeksom 45, medtem ko je zadnji Jemen z indeksom 747. Slovenija je na osmem mestu lestvice, pred vsemi svojimi sosedami.

Koliko je še takšnih držav, kjer je enakopravnost spolov mit in ne realnost? To lahko jasno vidimo na karti sveta, ki temelji na statističnih podatkih Programa Združenih narodov za razvoj iz leta 2012. Karto je ustvarila spletna stran chartsbin.com.

Države so razvrščene glede na indeks neenakosti med spoloma, ki so ga izračunali na podlagi dejavnikov, kot so stopnja smrtnosti med porodom, število žensk, zaposlenih v državnih organih, in odstotek zaposlenih pripadnic

lepšega spola.

Država, kjer je enakosti med spoloma največ, je Nizozemska z indeksom 45, najtežnejši na zemljevidu pa je Jemen z indeksom 747. Na lestvici držav, kjer je stopnja enakopravnosti med spoloma najvišja oziroma indeks neenakosti najnižji, so skoraj vse zahodno-evropske države ter Kanada in Avstralija.

Slovenija je z indeksom 80 zasedla osmo mesto na lestvici, medtem ko ima Hrvaška indeks 179, Avstrija 102, Madžarska 256, najbližje pa nam je Italija z indeksom 94.

Čez lužo je najbolj enakopravna Kanada (119), najmanj pa Haiti (592). Najbolj problematična z vidika neenakosti med spoloma je črna celina.

*Mladike slovenske lipe smo,
ki je zacvetela
na argentinskih tleh*

ARGENTINA-SLOVENIJA

Presenetljiva odkritja arheologov

Na vzhodnem robu Murske Sobotne so arheologi odkrili jarek z jamami za kole, kjer je bil najverjetneje obrambni zid iz lesa, ter dva grobova pod domnevno gomilo.

To bi pomenilo, da so odkrili tretji način slovenskega pokopa v Prekmurju. Med izkopavanji pred gradnjo pomurske avtoceste so namreč pri Lipovcih našli žgane žarne grobove, južno od Murske Sobotne pa grobišče z običajnimi, skeletnimi grobovi.

Po besedah vodje izkopavanj, arheologa Sama Sankoviča, so na območju Pod Plesi med drugim

odkrili pet skeletnih grobov z razmeroma dobro ohranjenimi okostji, za katere po nakitu in grobnih dodatkih – ogrlicah iz steklenih kroglic, prstanih in uhanih ter železnih nožkih in puščicah – sklepajo, da so najdbe iz zgodnjega srednjega veka, ki so tudi najbolj presenetljive.

Če bodo analize potrdile, da so grobovi res iz tega obdobja, bo to pomenilo posebnost, na katero doslej še niso naleteli. Odkrili so namreč tudi krožni jarek okrog grobov, na sredini pa grobova moškega in ženske. Slednja je imela bogato nošo, dva

prstana, ogrlico s steklenimi jagodami različnih barv in uhan. Prav na podlagi slednjega Sankovič sklepa, da gre za zgodnji srednji vek.

Tak način pokopa poznajo v spodnji Avstriji in na Slovaškem in je opredeljen kot slovenske gomile, v Prekmurju in na širšem območju pa ga še niso našli. Za človeka, ki sta bila pokopana znotraj domnevne gomile, sklepajo, da sta bila pomembnejša člana skupnosti, o kateri pa ni nič znanega.

Arheologi Pomurskega muzeja iz Murske Sobotne so na vzhodnem delu

mesta, kjer bodo gradili bencinsko črpalko, ob pomoči študentov v dveh mesecih raziskali skoraj hektar površine, najstarejše najdbe pa so ostanke, stari okoli 6000 let.

Najdbe zdaj v muzeju čistijo in konservirajo, natančneje pa jih bodo opredelili čez pol leta, ko bodo opravili tudi antropološke in radiokarbonske analize.

Arheologi bodo delo kmalu nadaljevali v neposredni bližini, kjer je predvidena gradnja soboške obvoznice, pričakujejo pa, da bodo našli še več grobov.

NOVICE IZ SLOVENIJE

VRNITEV DOMOV

Gorenje je z lansko selitvijo proizvodnje pomivalnih strojev s Švedske v Slovenijo zaključilo dvoletno proizvodno prestrukturiranje. Proizvodnjo so selili s severa proti jugu, z odprtjem proizvodnje pomivalnih strojev v Velenju pa so ohranili oziroma pridobili 300 delovnih mest.

ZMerno SVOBODNA DRŽAVA

Slovenija se je na lestvici gospodarske svobode za leto 2014 med 186 državami uvrstila na 74. mesto. S tem se je od lani povzpela za dve mesti, izboljšala pa je tudi oceno, in sicer si je od možnih 100 točk prislužila 62,7 točke oz. eno več kot lani. S tem rezultatom se Slovenija uvršča med „zmerno svobodne“ države. Lestvico gospodarske svobode vsako leto sredi januarja objavlja ameriška ustanova Heritage Foundation in časnik Wall Street Journal.

BREZPOSELNOST V NOVEMBRU

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je po podatkih državnega statističnega urada novembra znašala 13 odstotkov, kar je enako kot oktobra. Približno na enaki ravni kot mesec prej je ostalo tudi število delovno aktivnih. Stopnja registrirane brezposelnosti za moške je ostala nespremenjena pri 12,1 odstotka, za ženske pa se je povečala za 0,1 odstotne točke na 14,1 odstotka.

ZAPRTJE KNJIGARNE

Knjigarna Behemot je dokončno zaprla svoja vrata. Delovala je osem let, sprva na Židovski stezi v Ljubljani, od jeseni 2012 pa v pritličju Mestne galerije na Mestnem trgu. Zaprtju je po besedah vodje knjigarnice Deana Ivančiča botroval „triglavi zmaj“ - Book Depository (spletne prodajalne knjig), digitalizacija knjig, nekoliko pa tudi varčevalni ukrepi.

KRŠENJE ZAKONODAJE – NA TEHARSKEM OBMOČJU

Evropska komisija je na Sodišču EZ vložila tožbo proti Sloveniji, ker krši evropsko zakonodajo o odpadkih. Komisija je zaskrbljena zaradi dveh nezakonitih odlagališč z nevarnimi odpadki na območju Celja, ki ogrožata zdravje ljudi in okolje. Eno je odlagališče nevarnih odpadkov na območju stare Cinkarne, drugo pa v Bukovžlaku. Komisija je Slovenijo pozvala še, naj spoštuje evropsko zakonodajo o rudarskih odpadkih in objavi seznam opuščenih rudarskih območij, ki lahko povzročijo škodo ljudem in okolju.

OCENA ENAKA – OBETI BOLJŠI

Bonitetna agencija Moody's je ohranila oceno Slovenije pri Ba1, ki tako ostaja pod investicijsko vrednostjo, obete za naprej pa je iz negativnih povišala v stabilne. Glavni razlog za izboljšanje obetov je več jasnosti po pregledu bank in stabilizaciji bančnega sistema z dokapitalizacijo.

PO SVETU

ŠVICA OMEJUJE PRISELJEVANJE

Evropska komisija obžaluje, da so se Švicarji na referendumu odločili za omejitev priseljevanja iz držav Evropske unije. Tesna večina je v nedeljo izglasovala uvedbo kvot za priseljevanje iz držav povezave. V Bruslju so napovedali, da bodo preučili posledice odločitve za odnose med Švico in EU v celoti. Od približno osem milijonov prebivalcev Švice je približno 23 odstotkov tujcev, večinoma iz Nemčije, Italije in Portugalske. V državo letno pride približno 80 tisoč novih priseljencev. Pobudniki referendumu, konservativna Švicarska ljudska stranka, so zato zahtevali, da bi morala država sama odločati, kdo se lahko priseli. Čeprav za las, je referendum uspel.

SREČANJE KOREJSKIH DRUŽIN

Južna in Severna Koreja sta na pogovorih v Panmujom dosegli dogovor o srečanju družin, ki jih je ločila korejska vojna med letoma 1950 in 1953. Srečanje, ki bo prvo po več kot treh letih, naj bi potekalo med 20. in 25. februarjem. Po hudih napetostih v odnosih v minulemu letu je dogovor o srečanju družin po mnenju poznavalcev prvi, manjši znak izboljšanja odnosov med Korejama. Napetosti med državama so se zaostrijele po tretjem severnokorejskem jedrskem poskusu februarja lani.

ŽALJIVA IZJAVA

V evropskih političnih krogih odmevajo izjave iz zasebnega telefonskega pogovora med visoko ameriško diplomatko Nulandovo in ameriškim veleposlanikom v Kijevu Pyattom. V pogovoru, ki so ga posnele in obja-

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

Božični sestanek v San Martinu. Sanmartinski krožek SDO in odsek SFZ sta imela v soboto, 18. januarja, skupni božični sestanek, ki se ga je udeležilo lepo število deklet in fantov. Bil je v mali dvorani Slovenskega doma v San Martinu. Začel ga je predsednik odseka SFZ Marijan Jesenovec, ki je pozdravil vse navzoče in še posebej slovenskega dušnega pastirja v San Martinu g. župnika Gregorija Malija. Gospod župnik je imel nato za zbrane lep govor, poln božičnih misli in navodil za življenje. Posebej je poudaril potrebo po močni in delovni mladinski organizaciji, kajti samo organizacija bo sposobna združiti in ohraniti našo mladino verno in slovensko. Krepko ploskanje je sledilo tem besedam. Nekaj božičnih misli v imenu krožka SDO je v svojem nagovoru nanižala predsednica krožka gđc. Jelka Potočnik. Sledilo je petje božičnih pesmi, nakar je predsednik SFZ Jesenovec zaključil lepo uspeli božični sestanek.

Obisk iz Pariza. Iz Pariza je prišel na obisk k svojim sorodnikom slovenski lazarist g. Franc Rode. Po svoji novi maši pred tremi leti in pol je na Katoliškem inštitutu v Parizu nadaljeval bogoslovne študije ter na njem postal doktor teologije. Želimo mu, da bi se med rojaki v Argentini počutil čim prijetneje!

Osebnosti. Družinska sreča. V družini Ivana Kočarja in njegove žene ge. Mare, roj. Šilar v Ramos Mejiji se je 25. t. m. rodila hčerka Marija. Hčerka je razveselila tudi družino prof. Vinka Rodeta in njegove žene ge. Jane, roj. Hirschegger v mestu Ituzaingó. Pri krstu je dobila ime Daniela Neža. Botrovala sta ga. Marija Mežnar in g. Anton Rode, otroka je pa krstil očetov brat g. dr. France Rode. Srečnima družinama naše iskrene čestitke.

Dr. Miha Krek v Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1964: »Naš odnos do očetnjave bodi tak, kakršen je odnos dobrih otrok, ki zvesto ljubijo svoj rodni dom. Kjerkoli so, tako žive, da so rojstni hiši v ponos in v pomoč.«

(Svobodna Slovenija, 23. januarja 1964 - št. 4; in 30 januarja 1964 - št. 5)

vile ruske tajne službe, je Nulandova s sočnimi besedami obsodila Evropsko unijo v zvezi z reševanjem konflikta v Ukrajini. Bruselj se na žaljivko ni odzval javno, kar pa ne pomeni, da stoji križem rok, so povedali viri blizu uniji. Je pa nemška kanclerka Angela Merkel kritike na račun politike do Ukrajine označila za absolutno nesprejemljive. Ob tem je poudarila, da visoka zunanjepolitična predstavnica Ashtonova opravlja izvrstno delo pri reševanju ukrajinske politične krize.

POMOČ SIRIJI

Organizacija Združenih narodov je pozdravila dolgo pričakovani dogovor med sirske vlado in uporniki, da v oblegano mesto Homs spustijo konvoje s človekoljubno pomočjo in dovolijo evakuacijo civilistov. Ob tem pa je sirske režim opozorila, da odstranjevanje kemičnega orožja poteka prepočasi. Tovornjaki Združenih narodov s humanitarno pomočjo so več tednov čakali, da vstopijo v mesto Homs in dostavijo nujno potrebno hrano in zdravila za približno 500 prizadetih družin.

NESREČA PO TIRIH

V železniški nesreči turističnega vlaka v francoskih Alpah sta v soboto umrli dve osebi, devet ljudi je bilo ranjenih, od tega je eden v kritičnem stanju. Po prvih ugotovitvah je vlak trčil v skalo na progi, pri čemer je en vagon iztiril. Na kraj nesreče so prispele reševalne službe, potnike, ki so ujeti v zasneženi dolini, pa so rešili tudi s pomočjo helikopterjev.

RESUMEN DE ESTA EDICION

DIA DE LA CULTURA

El 8 de febrero Eslovenia celebra el Día de la Cultura, en el que se conmemora el aniversario de la muerte del gran poeta France Prešeren. Es una oportunidad para renovar la comprensión de su obra, la contribución al desarrollo de la lengua eslovena y pensar sobre los procesos culturales en general. En Eslovenia es probablemente el único día en el que la cultura está en el centro de la conciencia nacional. En la Argentina, la fecha pasa sin ningún acto particular. Seguramente será por estar en época de vacaciones, pero no estaría de más si una vez al año se refuerza conscientemente su origen cultural, especialmente en estos tiempos en los cuales la asimilación impacta en los miembros de la colectividad. (Pág. 1)

LOS PREMIOS PREŠEREN

En la víspera de la celebración en honor a la cultura se entregan los premios Prešeren por los logros sobresalientes en la cultura eslovena. Es de destacar que entre los ganadores se encuentran varias personas que verdaderamente se merecen el nombre de culturalistas y muchos de ellos provienen del exterior, es decir, de la emigración. Este año por ejemplo, se premió por su trayectoria al compositor de Trieste, Pavle Merku (sus creaciones trajeron a la música eslovena frescura, mezclando elementos tradicionales y modernos de forma armónica). Por otro lado, se reconoce a seis personas por su aporte a la cultura. En esta edición se premió al jesuita Dr. Vladimir Kos que reside en Tokio, y su obra está siendo reconocida en su tierra natal (en Argentina hace tiempo que disfrutamos de su poesía) y el director Jože Možina, realizador del audiovisual sobre el trabajo de Pedro Opeka (quien fue elegido, pese a no estar propuesto, lo que llevó a demostrar que el Consejo que lo eligió obró de acuerdo con las disposiciones). (Pág. 1)

TORMENTA DE HIELO

Eslovenia sufrió, en los primeros días de febrero, una tormenta invernal que prácticamente congeló al país. El corresponsal narra que era casi increíble cómo todo estaba congelado: en los árboles, cada rama recibía la lluvia que cambiaba gradualmente en hielo y lo cubría por completo. La lluvia helada se aferraba con fuerza a las ventanas de los coches y sólo el agua caliente rompía la costra. Los bosques han sufrido daños por el hielo y ni hablar de los árboles frutales. Los postes de luz también sufrieron el clima gélido y las torres se desplomaron, lo que provocó que una gran cantidad de viviendas quedaran sin electricidad – tras una semana no se ha restablecido el suministro en algunos puntos (sin luz, calefacción, agua caliente, etc. en pleno invierno). (Pág. 2)

CONCIERTO NAVIDEÑO

Los días de Navidad ya han transcurrido en el almañaque, pero en los corazones aún persisten los acordes del concierto en la capilla del Sagrado Corazón el 22 de diciembre de 2013 en San Martín. Resuenan las canciones interpretadas por el coro esloveno de San Martín, el grupo vocal Mučičas (léase Muchachas) y el coro de niños. Los tres grupos estuvieron bajo la dirección de la Prof. Lučka Marinček Kastelic. (Pág. 3)

LA PUBLICACIÓN DE LOS ESTUDIANTES

‘Somos ramillas del tilo esloveno, que floreció en suelo argentino’, es una traducción posible del título que da nombre al compendio que realizaron los egresados del colegio esloveno y que llevaron en su viaje de estudios a Eslovenia. Sus 31 integrantes tuvieron la tarea de describir la vida de aquellas personas que quieren emular, tanto en lo personal como lo profesional, y las razones de dicha elección. En setenta páginas se encuentran las personalidades más diversas: familiares, deportistas, personas que consagraron su vida en ayudar al prójimo, etc. A través de la elección, se puede conocer con más profundidad a cada uno de los estudiantes de 5º año. Hacia el final del compendio se puede leer la crónica de su viaje por Eslovenia, que agregaron como testimonio de sus vivencias como grupo. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Znidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com. Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Vera Breznikar Podržaj, Tone Belec in Katica Cukjati.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Zaradi rastočih stroškov in razumljivih ekonomskih težav, še nismo uspeli določiti naročnine za leto 2014. Kakor hitro se bomo s tiskarno dogovorili o predračunu, in videli po višice poštne, bomo objavili cene posameznih kategorij. Medtem pa prosimo naše zveste naročnike, da plačajo »na račun«, kar bodo potem dopolnili. Možno je tudi plačevanje v obrokih. Hvala za razumevanje! Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS. Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089de Lucía Bogataj
Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki
Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683
e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torška do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PORAVNAJTE
NAROČNINO!

OBVESTILA

NEDELJA, 16. februarja:
V Carapachayu obisk igralske skupine iz Drežnice; maša, kosilo, nato pa igra »Kaj se skriva za velikim trebuhom?«**SOBOTA, 22. februarja:**
Na Pristavi obisk igralske skupine iz Drežnice, predstavitve Zgornjega Posočja v sliki, besedi in pesmi, nato igra »Kaj se skriva za velikim trebuhom?«**NEDELJA, 23. februarja:**
V Hladnikovem domu obisk igralske skupine iz Drežnice. Ob 12.30 kosilo, nato video, petje in enodejanka »Kaj se skriva za velikim trebuhom?«**NEDELJA, 2. marca:**
Pustna veselica v Carapachayu, ob 20. uri.
PETEK, 7. marca:
Dvodnevne duhovne vaje za mladino, od 18. leta dalje**SOBOTA, 8. marca:**
Sprejemni izpiti za 1. letnik in popravni in dopolnilni izpiti Slov. srednješolskega tečaja RMB, v Slovenski hiši.**SOBOTA, 15. marca:**
Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša na SSTRMB v Slovenski hiši.

OSEBNE NOVICE

Poroka

5. januarja sta se v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscu, Ramos Mejii poročila **Helena Zarnik in Tone Adamič**. Za priče so bili starša Tone in Rezka Adamič ter mati Ljudmila Zarnik in brat Aleksander Zarnik. Poročil je g. Franci Cukjati. **Čestitamo in želimo obilo sreče!**

Krst

V soboto, 11. januarja je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Matej Avguštin Hrovat**, sin Stanislava in Damjane roj. Sparhakl. Botra sta bila Pavel Sparhakl in Tatjana Pustavrh. Krstil je delegat Jure Rode. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Smrt

V Mariboru je umrl **Pavel Kovač** (81); v Barilochah **Janez Drajzibner** (87); v Ituzaingo **Marjan Pirc** (69).
Naj počivajo v miru!Vabi na gostovanje
IGRALSKÉ SKUPINE DREŽNICAna sporedu bo:
predstavitve Zgornjega Posočja v sliki, besedi in pesmi
nato, gledališka predstava:**Kaj se skriva za velikim trebuhom?**Po predstavi bo na razpolago lahka večerja, prijave 15 5512 6709.
Sobota 22. februarja ob 20. uri
Rep. de Eslovenia 1851 Castelar»Zdaj stojim pred svojim pustim domom;
zame ni več pota ne cesté,
ti greš dalje, komaj še te vidim,
v soncu se bleščijo ti lasje.«

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je v soboto, 1. februarja v 88. letu starosti, zapustil in odšel k Bogu

Ivan Drajzibner

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v tem hudemu trenutku njegovega slovesa.

Zahvaljujemo se tudi g. Brankotu Janu za molitve ob krsti, pogrebno sveto mašo ter molitev na pokopališču. Prisca hvala vsem, ki ste ga prišli kropiti, mu govorili in peli v slovo, darovali cvetje in ga spremljali k zadnjemu počitku.

Žaljuči:

žena **Ivica**;
hčerka **Andrejka**;
sinovi: **Martin** s hčerko, **Jure** in **Peter** z družino;
sestre in bratje z družinami.Bariloche-Buenos Aires, Argentina; Gaschurn, Avstrija;
Zg. Velka-Maribor, Slovenija.

SLOVENCİ IN ŠPORT

ZIMSKE OLIMPIJSKE
IGRE SOČI 2014

Na zimskih Olimpijskih igrah v Sočiju nastopa 66 slovenskih športnikov, do tega 16 tekmovalcev in 50 tekmovalcev. Olimpijsko zastavo na odprtju je nosil Tomaž Razingar, kapetan hokejske reprezentance. Vodja reprezentance je Petra Majdič, najboljša slovenska smučarska tekačica v zgodovini. Slovenski olimpijci prihajajo iz osmih športnih panog. Najštevilčnejša bo hokejska reprezentanca, v kateri je 25 športnikov,

sledijo smučarski skoki in deskanje na snegu (po 9), alpsko smučanje (8), biatlon (6), tek na smučeh (5), nordijska kombinacija (3) in prosti slog (1).

VELIKO KOLAJN PRED
OLIMPIJSKIMI IGRAMI

Bera kolajn kaže na dobro pripravljenost slovenskih zimskih športnikov na zimske Olimpijske igre, ki se odvijajo letos v Sočiju.

V Zakopanah so smučarski skakalci Jurij Tepeš, Robert Kranjec, Jernej Damjan in Peter

Prevc zmagali na ekipni tekmi v smučarskih skokih v Zakopanah. V posamični tekmi pa je v zelo slabih razmerah vnovič zelo dobro skočil Prevc, ki je osvojil drugo mesto.

Smučarska tekačica Vesna Fabjan je na tekmi svetovnega pokala v poljski Szklarski Porebi zasedla tretje mesto v sprintu.

Tina Maze je zmagala na drugem smuku za svetovni pokal alpskih smučark v italijanski Cortini d'Ampezzo in je prvič v olimpijski zimi premagala vse tekmice.

Slovenski srednješolski tečaj
ravnatelja Marka Bajuka

sporoča da bodo:

v soboto, 8. marca:

ob 14.30: popravni in dopolnilni izpiti (verouk, petje, živa beseda). K izpitom mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami.**ob 15.00:** sprejemni izpiti za 1. letnik.

Vsebina izpita: narek, branje (knjiga Slovenski svet), recitacija, pogovor v slovenščini.

ob 16.30: popravni in dopolnilni izpiti - zgodovina. K izpitom mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami.

v soboto, 15. marca:

ob 14.00: popravni in dopolnilni izpiti (slovnica, slovstvo, družbena vzgoja). K izpitom mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami.**ob 17.00:** vpisovanje**ob 18.00:** začetna sv. maša**Pogoj za vpis v prvi letnik:** predložitev spričevala o končani slovenski osnovni šoli in potrdilo o vpisu v argentinsko šolo.**Pogoj za vpis v ostale letnike:** spričevala prejšnjega letnika, potrdilo o vpisu v argentinsko šolo in počitniška naloga (po navodilih, ki ste jih prejeli ob sklepu lanskega letnika). Za peti letnik je naloga prispevek za almanah.

Opozarjamo, da se dijak, ki na dan vpisovanja ne bi izpolnil vseh navedenih pogojev, ne bo mogel vpisati v tečaj.

Vpisnina na dijaka \$ 150.-

PUSTNA VESELICA V
CARAPACHAYUv Nedeljo 2. Marca
ob 20. uri

Sodelujejo:

SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ANSAMBEL
BAIRES POLKA
HRAST

Vstopnina: \$30

»Z ušesom sem slišal o Tebi,
a zdaj Te je videlo moje oko«
(Job, 42,5)

Sporočamo, da je v devetinsedemdesetem letu, v Lincolnu, prov. Buenos Aires, preteklega 16. januarja po dolgi bolezni zaspal v Gospodu profesor zgodovine

Božo J. Žužek

Naj mu bo Bog dober plačnik in naj počiva v miru!
Priporočamo ga v molitvah!

Žaljuči:

žena **Martha Boz**;
hčerki in sinova: **Marta Cristina, María Silvia, Andrés Francisco** in **Gabriel Ignacio** - z družinami;
vnuki in vnukinje: **Tadeo, Manuel, Sofía, Natalia** z družino;
pravnujinja **Luna**;
sestri redovnici **Rezka** in **Silva**;
bratje: **Lojze, Tone, Stane** in **Andrej** z družinami;
nečaki in ostalo sorodstvo

Argentina - Anglija - Brazilija - Peru - Slovenija - Združene Države Amerike